

بررسی خط کوفی بنایی در دانشگاه های ایران با رویکرد فرمالیستی

غزاله سابقی، حسین اردلانی، محمدرضا شریف زاده، ابوالفضل داودی رکن آبادی

گروه تاریخ تطبیقی هنر، واحد کیش، دانشگاه آزاد اسلامی، کیش، ایران.

استادیار گروه فلسفه هنر، دانشکده هنر و معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

گروه فلسفه هنر، واحد تهران مرکز، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

گروه طراحی پارچه و لباس، واحد یزد، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۱/۰۹/۲۵

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۸/۳۰

چکیده:

طراحی حروف در ایران و دیگر کشورهای جهان یکی از شاخه‌های مهم در عرصه ارتباط تصویری می باشد. در واقع شکل گیری فرم بصری در قالب انتقال پیام در این عرصه قابل توجه می باشد. امروزه در طراحی حروف و طراحی لوگو تصویری نیز فرم پذیری درستی از جانب طراحان مشاهده نمی شود که ریشه در آموخته های دانشجویان در دانشگاه ها و یا مراکز آموزشی دارد. شناخت بصری ویژگی های خط کوفی بنایی می تواند به طراحی حروف اصولی، کمک بسزایی کند اما به علت عدم مطالعه و شناخت مدرسین محترم امروزه این شیوه نگارشی به شکل ناصحیحی در جامعه در حال آموزش می باشد. در مقاله پیش رو نقد و آسیب شناسی چنین نگرشی مورد بررسی قرار گرفته است تا به کمک این وضعیت برآید. در این پژوهش سعی شده، به شیوه توصیفی-تحلیلی به بررسی خط کوفی و انواع آن به ویژه خط کوفی بنایی که محو اصلی این تحقیق می باشد به لحاظ ساختاری، مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج این تحقیق نشان داد که آموزش صحیح خط کوفی بنایی به علت تناسب هندسی آن در دنیای امروز می تواند به کمک طراحی حروف در حوزه گرافیک رفته و با توجه به تنوع کاربرد های خط بنایی و ظرفیت پذیری فرمالیستی آن به حفظ اصول اولیه در طراحی آثار گرافیکی کمک کند. هر طراح باید توجه داشته باشد که شناخت ویژگی های بصری حروف فارسی و درک توانمندی آن در هنر خوشنویسی و استفاده از آن به عنوان اصول اولیه بر هر طراح گرافیک از واجبات است.

کلید واژگان: خط کوفی بنایی، طراحی حروف، گرافیک، فرمالیست